

Infographic over het Operationeel Watermanagement op het hoofdwatersysteem

Inleiding

Deze infographic omvat een kaart van het hoofdwatersysteem en enkele omliggende wateren. Daarin zijn feiten over het operationeel watermanagement opgenomen op de betreffende locatie. Dit zijn schutsluizen, inlaten, spuisluizen, gemalen, keersluizen, stormvloedkeringen en vismigratievoorzieningen. Ook zijn de meetlocaties en de streefpeilen weergegeven. Daarnaast is een uitgebreide toelichting gegeven over het operationeel waterbeheer op het hoofdwatersysteem.

Het watersysteem van Nederland

In Nederland regelen we het waterpeil en de afvoeren op veel plekken kunstmatig via kunstwerken zoals sluizen, stuwen en gemalen. Dit is nodig voor de scheepvaart, de bescherming van ons land tegen overstromingen en om o.a. landbouw en natuur van water te voorzien. Belangrijke wateraanvoerbronnen zijn de Rijn en de Maas.

Nederland is voor het zoetwaterbeheer in twee gebieden op te delen, gebieden waar zoet water vanuit de grote rivieren en meren kan worden aangevoerd en gebieden waar dat niet mogelijk is. De toevoer naar de wateraanvoergebieden vindt plaats door de kunstwerken.

Belangrijke verdeelpunten (hoofdkranen) zijn:

- Stuw Driel voor de verdeling van het water over de Rijntakken
- de sluizen in de Afsluitdijk voor het beheren van de buffervoorraad water van het IJsselmeer en
- de Haringvlietsluizen voor het verdelen van het water in het benedenrivierengebied en het tegengaan van de zoutindringing op de Nieuwe Waterweg.

Gebieden zonder wateraanvoermogelijkheden zijn voor de watervoorziening aangewezen op regenwater. Bij grote neerslaghoeveelheden, grote rivierafvoeren en stormvloeden worden de kunstwerken ingesteld op het afvoeren van water (rivierstuwen, spuisluizen, gemalen) of het tegenhouden van water (keersluizen, stormvloedkeringen). Dit om te voorkomen dat wateroverlast en overstromingen gaan optreden.

Operationeel Watermanagement

De kunstwerken als stuwen, sluizen en gemalen van RWS worden aangestuurd door operators van het organisatieonderdeel VWM. Zij dienen daarbij rekening te houden met de streefpeilen en de gewenste wateraan- en afvoer. Maar ook de waterkwaliteit en het tegengaan van verzilting speelt een rol. Bij het bedienen moet ook rekening gehouden met de behoeften van de aanliggende waterschappen en met de actuele situatie en verwachtingen wat betreft weer, waterstanden in naburige watersystemen, rivierafvoeren en ijsgang. Daarnaast moet de operator ook inspelen op onverwachte omstandigheden, zoals storingen.

IWP

Bij het uitvoeren van het watermanagement is het IWP (Instrument voor WaterPeilbeheer) een belangrijk hulpmiddel voor de operators. Het IWP geeft namelijk alle benodigde informatie voor het watermanagement, van weersverwachtingen tot waterstanden en afvoermetingen. Ook geeft IWP bedieningsadviezen aan de operators.

Slim Watermanagement

Rijkswaterstaat en de waterschappen werken samen om het operationeel watermanagement te optimaliseren met de bestaande infrastructuur. Hierdoor wordt de kans op lokale wateroverlast en watertekorten verkleind. De samenwerking is georganiseerd in zes deelgebieden.

WMCN

Het Watermanagementcentrum Nederland (WMCN) is hét centrum voor kennis en informatie over het hoofdwatersysteem. Het is een samenwerkingsverband van Rijkswaterstaat, de waterschappen en het KNMI. Taken van het WMCN zijn: Waterberichtgeving, Crisisadvisering, Informatievoorzieningen kennistransfer, opleiding, training en oefening, Innovatie en Public relations.

Het WMCN kent drie landelijke coördinatiecommissies voor bijzondere omstandigheden:

- Landelijke Coördinatiecommissie Overstromingsdreiging (LCO),
- Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling (LCW) en
- Landelijke Coördinatiecommissie Milieuverontreiniging Water (LCM).

© Rijkswaterstaat, WMCN. September 2020. Aan deze infographic kunnen geen rechten worden ontleend. Nadere informatie:
www.rijkswaterstaat.nl/water/waterbeheer/watermanagementcentrum-nederland

wvl0820zb47i